

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ΄.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 10 ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1914

ΑΡΙΘΜΟΣ 534

ΕΝΑΣ ΛΛΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ν. ΓΙΑΝΝΙΟΣ. Ἡ ἐφημερίδα «Λαός».
Ε. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ. Λόγια σὴν πείνα.
ΜΑΡΙΑ ΖΑΜΠΑ. Χυνόπωρο.
ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ. Θεατρικὲς πινακίδες.
Α. ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ. Νέα βιβλία. — «Δειλινὲς κουβέντες».
ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ. Γιὰ κάτι ποὺ πρέπει νὰ διορθωθεῖ.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Ἐπιτάφιος.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ (*)

Τοῦ νέου μου φίλου Νίκου Β. Φανδρίδη

Ἀγαπημένε, σ' ἔστειλε σ' ἐμένα
σεραφικὴ ἀνθοφόρα μὲ φροντίδα,
κ' εἶσυνα μέσ' στὰ κρύα καὶ μέσ' στὰ ξένα,
σὰ μιὰ ζεστοκοπιὰ, σὰ μιὰ πατρίδα.
Ἐλπιδοφόρο παλληγάρι, ὠϊμένα!
μακαριστὴ ἢ στιγμὴ ποὺ πρῶτα σέ εἶδα.

Ποῦ πᾶς, ἀγαπημένε; Σὲ προσμένει
γυρτὴ ἢ Μελέτη στὸ βαρὸν γραφεῖο,
καὶ ἡ μυστικὴ ψυχὴ μου ἢ δυσφασμένη
σὲ καρτερεῖ, σὰ μιᾶς θρησκείας νυμφίο.
Τὸ ἀηδόνι τὸ τραγοῦδι μου σωπαίνει,
Τὸ ῥόδο σου χλωμίνει, τὸ βιβλίο.

Ἡ Σοφία σ' ἀνάνηψε, στὸ νοῦ σου
σταλάζοντας τὸ πάναγγο τὸ γάλα.
Μὲ τὸ λεβέντη Ἀπρίλη τοῦ κοριμοῦ σου,
τῆς γνώσης τὴν ὀρθὴ πατώντας σκιά,

(*) ΣΗΜ. ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ». Δημοσιεύθηκε στὴ «Νέα Ἑλλάδα» τῆς περασμένης Τριτῆς (7. 10. 1914).

Ὁ Νίκος Φανδρίδης, ποὺ τόσο γλήγορα μᾶς ἔφυγε, εἶτον ἕνας ἀπὸ τοὺς διαλεκτοὺς νέους ποὺ μόλις πρόφτασε νὰ δώσει δείγματα τῆς μελλούμενης σοβαρῆς ἐργασίας του. Στὸ «Νουμά», τὸ Θεωρητὴ τοῦ 1910 (ἀριθ. 395 καὶ 396) εἶχε δημοσιεύσει μιὰ βαθυστόχαστη κριτικὴ μελέτη γιὰ τὸν ἄγγλο ποιητὴ George Meredith.

στὸ πείσμα τοῦ σκληροῦ τοῦ ριζικοῦ σου
ἀνέβαινες ἀργὰ πρὸς τὰ μεγάλα.

Ὅπου βροντᾶ κι' ἀστράφτει ὁ Ψηλορείτης,
ὅπου στεφάνια ὁ σίγχος χρυσοπλέκει
τῶν πολέμων, ἡ ψυχὴ τῆς μάννας Κρήτης
δὲν εἶπε νὰ βαστάξῃ τὸ τουφέκι.
Τὰ νιάτα σου τὰ βλόγησε ὁ τεχνίτης
πλάστη; Λόγος ποὺ ἀπάνου ἀπ' ὄλα στέκει.

Μὰ μήτε ὁ Λόγος, μήτε καὶ ἡ Σοφία
τὸ νέο βλαστὸ καμάρι τους κρατήσαν,
τοῦ σειμοῦ καὶ τοῦ ὀλέθρου τὰ Στοιχεῖα
κυνηγητὲς τοῦ ὄρμιου, σὲ πατήσαν.
Σὲ κλαῖνε νὰ κριβὰ σου τὰ βιβλία,
καὶ τὰ χαριὰ ποὺ οἱ σκέψεις σου τὰ ζήσαν.

Σὲ κλαίει τὸ σπῆτι σου, ἀδερφή, μητέρα,
οἱ λιγερές, οἱ ξένοι, οἱ ἀκριβοὶ σου,
τὰ σύγνεφα λευκὰ στὸν πρῶον ἄερα,
στὰ πλατιά τοῦ μετώπου οἱ λογισμοὶ σου.
Τὸ παλιὸ ποὺ πρόσμενα, ἐδῶ πέρα
πρὶν τὸ χτίσις, γκρεμίστηκε μαζί σου.

Ἀγαπημένε, σ' ἔστειλε σ' ἐμένα
φροντίδα ἀγγελικὴ, κρυφὴ, ἀνθοφόρα,
σὲ ἀργοσάλευτα χροῖνα παγωμένα
παραμονὴ γιορτῆς, χαρούμενη ὄρα.
— Καὶ πᾶς μὲ τὰ πουλιὰ τὰ ποδιωγμένα
ἀπ' τὴ χυνοπωριάτικὴ τὴν μπόρα.....

4. 10. 1914

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΙΔΑΣ.— Ἡ θύμησις τῶν περασμένων μᾶς κάνει διαφορετικῶς ἀπὸ τοὺς προγόνους μας, τὸ μνημονικὸ εἶναι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, αὐτὸ φτάνει τὴ συνειδήσει, καὶ ἡ συνειδήσει μᾶς ἀλλάζει ἔπειτα. Μὰ δὲ γενναίος ὁ ἀνθρωπος μὲ τὴ συνειδήσει; Ἡ στίθα τῆς ζωῆς ἢ ἀρχικὴ ποὺ ἔλαβε ὅταν τὸν πλάστηνε ἡ μίνα του καὶ τὸν ἐγέννησε, καίει καὶ φωτοβολεῖ μέσα του καὶ τὸν προσιάζει νὰ ἐξακολουθήσει τὸ δρόμο τῆς ζωῆς καὶ νὰ ξεχάσει τὰ περασμένα. Σημάδι τῆς ζωντανάδας του εἶναι καὶ ἡ ἀληθινοσύνη τῶν περασμένων. Ἔτσι δὲ γενναίος ὁ ἀνθρωπος γιατί διαδέχεται τὴ συνειδήσει ἢ λησιμονία καὶ ξαναγιώνει. Μὲ τὸ νὰ θυμᾶται καὶ νὰ ξεχνᾶ διαδοχικῶς. βρασιέται σὲ μιὰ λυγρὴ ἰσορροπία ποὺ τὸν γονιμοποιεῖ καὶ τὸν ἐτοιμάζει νὰ ποθήσει τὰ ἐρχόμενα καὶ νὰ τὰ δημιουργήσει.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΛΑΟΣ»,

Δὲ θὰ μιλήσω γιὰ τὸν καημένο τὸ «Λαός», τὴ μακαρίτικη ἐκείνη ἐφημερίδα τοῦ «Ἀδερφάτου» τῆς Πόλης. Ἔιταν ἡ πρώτη ἐφημερίδα σὲ δημοτικὴ γλώσσα, ἡ πρώτη ἐφαρμογὴ τῆς δημοτικῆς μας στὴ δημοσιογραφία, ἀπὸ τὸ κύριο ἄρθρο ὡς τὸ τηλεγράφημα.

Ἡ ἀπόπειρα εἶχε ἐπιτύχει καὶ εἶχε ἀγαπηθεῖ. Γι' αὐτὸ μιὰ θλίψη θὰ μένει πάντα σ' ὅσους ξέρουν πὼς ὁ «Λαός» δὲν πέθανε τὸ φυσικὸ θάνατο τῶν ἐφημερίδων—ἀπὸ ἀδιαδοχία—παρὰ πὼς τὸν παράχωσαν ὀλοζώντανο, ἐπάνω στὸ σφρίγος του, οἱ ἴδιοι οἱ δημοσιογράφοί του.

Ὁ διευθυντὴς του, εἶταν σοσιαλιστὴς—οἱ χορηγητὲς τοῦ φύλλου εἶταν ἀγαθοὶ τουρκομερίτες πατριῶτες. Ἡ «γλώσσα» μοναχὴ δὲν ἐπαρκοῦσε γιὰ νὰ τοῦς μονιάσει. Ἡ γκρίνια εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ τὸ ἔνατο φύλλο καὶ στὸ 33ο ὁ «Λαός» ἔγραφε τὴ διαθήκη του.

Ἄς εἶναι, καμμιά ἄλλη φορὰ θὰ πρέπει νὰ μιλήσουμε γι' αὐτὸν καὶ γιὰ τὸ «Ἀδερφάτο» τῆς Πόλης (*). Τώρα πρόκειται διὰ τὸ «Λαός» τοῦ Ἑργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν.

Τὸ Κέντρο αὐτὸ ἀρχισε νὰ δείχνει μὲ τὴ νέα ἐφημερίδα του μιὰ ζωηρὴ κλίση πρὸς τὸ Σοσιαλισμὸ. Ἀρχισε τοῦλάχιστο νὰ τυπῶν ἄφοβα τὴ λέξη «Σοσιαλισμός». Οἱ ὅπαδοι τοῦ Φιλεργατισμοῦ καὶ τοῦ Σοσιαλισμοῦ τοῦ Κράτους κηρύσσονται τώρα... κατὰ τῆς ἀρμονίας τοῦ Κεφαλαίου καὶ τῆς Ἑργασίας καὶ μάλιστα θυμῶνουν πὸ μισαροὶ ἔχθροὶ τοὺς βάζουν στὸ στόμα τῶν φιλεργατῶν τέτοια πράγματα πὸ δὲν τὰ εἶπαν ποτέ! (Ἐπιστολὴ κ. Θεοδωροπούλου πρὸς τὴ «Σοσιαλ. Δημοκρατία» Κερκύρας, ἀρ 4). Ὁ ἴδιος ὁ κ. Θεοδωρόπουλος ἐπάνω στὴ φούρια του γιὰ νὰ φανῆ σοσιαλιστὴς, ξεχνᾷ γιὰ μιὰ στιγμὴ πὼς βγήκε βουλευτὴς μὲ τὸ σῆμα τῆς Ἄγκυρας καὶ δηλώνει θαρραλέα (σὲ ἐφημερίδα πὸ δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ διαβάσῃ ὁ κ. Βενιζέλος), πὼς: «δὲν ἐνεργεῖ ὡς Βενιζελικός βουλευτὴς ἀλλὰ μετέχει εἰς τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ὀργανωμένων ἐργατῶν τῆς Ἀττικοβοιωτίας.»

(*) ΣΗΜ. ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑΣ». Ὁ Γιαννιὸς μιὰ κι ἀρχίνησε τέτοια κουβέντα εἶχε χόρος, θαρροῦμε, καὶ νὰ τὴν ξετελιώπει. Τὰ μιτὰ καὶ ματημένα λόγια προτιμότερο νὰ λείπουνε, ἀπὸ δὲν ξεκαθαρίζουνε, μὰ σκοτίζουνε περισσότερο τὰ πράγματα. Πὼς καὶ γιὰτὶ βγήκε ὁ «Λαός» τῆς Πόλης, μὲ ποιά μέσα βγήκε, πὼς καὶ γιὰτὶ σταμάτησε ἀπότομα, ἀπὸ μὲς δηλώνει ὁ Γιαννιὸς πὼς τοῦτο δὲ συνέβηκε ἀπὸ ἀδιαδοχία, νά, τί εἶχε κ' ἔχει χόρος νὰ μὲς ξεσκεπάσει. Περιμένουμε, γιὰτὶ τότε ἔχουμε καὶ μεῖς νὰ ποῦμε δυὸ λόγια. Ἐχει καὶ μὲ ἀνακρίβεια ὁ Γιαννιὸς. Πρώτη ἐφαρμογὴ τῆς Δημοτικῆς σὲ φημερίδα εἶναι ὁ «Νουμάς». Ὡστε ὁ «Λαός» τῆς Πόλης ἔρχεται: δευτέρως καὶ μιμητὴς, πατώντας σὲ κλοστρωμένο δρόμο κι ἔς μὴν τὸ μολόγησε τότε ὁ «Λαός».

Ὅλα αὐτά, μὲ τὴν ἐμφάνιση τοῦ «Λαοῦ» μαζί, εἶναι σημεῖα πὸ μὲς ἀποδείχνουν πὼς οἱ Φιλεργάτες προσπαθοῦν τώρα τελευταία νὰ τὰ συμβιδιάσουν ὅπως ὅπως μὲ τὸ σοσιαλισμὸ. Κ' ἐδῶ ἀρχίζει ἡ τέλεια γελοιοποίησις τοῦ σοσιαλιστικοῦ ἀγῶνα στὴν Ἑλλάδα ἀν ἀφήσουν οἱ σοσιαλιστὲς τὸν Ἑλληνα ἐργάτη νὰ διδαχθῇ τὸ Σοσιαλισμὸ ἀπὸ τὸν κ. Αὐγέρη, ἀπὸ τὸν κ. Καζαντζάκη, ἀπὸ τὸν κ. Ζερβὸ κλ. συνεργάτες τοῦ «Λαοῦ», ὅλοι τοὺς λαμπροὶ καὶ ἀξιοὶ κύριοι μὲ πὸ θὰ γελοῦν μέσθ τους γιὰ τὸ ρόλο πὸ τοὺς βάζουν νὰ παίξουν. (Βλ. «Νέα Ἡμέρα», πατριωτικὸ ἄρθρο Μ. Αὐγέρη.) Ἡ γελοιοποίησις καὶ ἡ σύγχυσις θάνατι ἀκόμη μεγαλειότερες ἔταν οἱ ἐργάτες μας συνηθίσουν νὰ θεωροῦν γιὰ Σοσιαλισμὸ ἕλες τίς παλιὲς καὶ νέες ἀντισοσιαλιστικὲς ἀμαρτίες τοῦ Ε. Κ. Α.

Ἐνῶσω ἐσῆκωνε μόνον ἄρθε γύρω του κουνῶντας μ' αὐτὸν τίς ἐργατικὲς μάζες καὶ κάμνοντάς τις νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὰ ἐργατικὰ ζητήματα, θεωρούσαμε κ' ἔμεῖς—ὡς ἕνα βαθμὸ—κάθε ἀνοικτὸ πῶλεμο ἀπέναντι του ὡς καθῶ εὐκογενειακὸ πὸ θάδλαπτε τὴν ἐργατικὴ κίνησι. Σήμερα δμως οἱ βλάβες πὸ προέρχονται ἀπὸ τὸ Ε. Κ. Α. ὑπερβαίνουν τὰ κέρδη.

Ἴδού, μὲ λίγα λόγια, ἡ δράσις του. Ἀπὸ τὸ 1910 πὸ ἰδρῶθηκε, πολλὰ γεγονότα παρουσιάσθηκαν πὸ καθώρισαν τὴν πορεία του. Σ' αὐτὰ θὰ βασισθεῖμε γιὰ νὰ τὸν κρίνουμε, μολοντί κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἀποσιωποῦμε τὰ μεγαλειότερα ἀντιεργατικὰ ἐγκλήματα τῶν Φιλεργατῶν τὰ ὅποια ἀν καὶ ἄγραφα εἶναι ἐπίσης βεβαιωμένα καὶ σὲ πολλοὺς γνωστά.

Ὁ κ. Θεοδωρόπουλος στὸν ἐκφωνηθέντα λόγος τῶν ἐγκαινίων τοῦ Ε. Κ. Α. (σελ. 4 καὶ 8) ὑποσχέθηκε στοὺς ἐργάτας «νάνοιξη διὰπλάτα τὴν ψυχὴ καὶ τὸ λογισμὸ τοῦ ἐργάτου εἰς ὅλα τὰ ὄραια καὶ τέληθινά, νὰ τοῦ ξυπνήσῃ τὴν πρωτοβουλίαν, τὴν αὐτενεργειαν, τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ νὰ τοῦ φανερώσῃ ὅλους τοὺς ἀπίερους κρυφοὺς ἐχθροὺς του...»—Τὰ ἀποσιωπητικὰ εἶναι δικὰ του. Κι' ὅπως ἀποσιωπᾷ εἰδῶ πέρα τοὺς ἐχθροὺς τοῦ ἐργάτη ἔτσι καὶ σ' ὅλη τὴ φιλεργατικὴ δράσις του ποτὲ δὲν τοὺς ὠνόμασε. Ἀπεναντίας (σελ. 11) λέγει πὼς τὸ Ε. Κ. Ἀ. τὸ ἐγκαινιάζουν «γεμάτοι ἐλπίδες, ἐργάται καὶ φιλεργάται λαὸς καὶ ἄρχοντες» δηλαδὴ—ἔστερα ἀπὸ τὰ παραπάνω—τὸ πρόγραμμα κατανατὰ σὲ ἀσυναρτησίαν πεποιθήσεων. Κι' ἔταν οἱ ἐργάτες ἄκουαν ὅλα αὐτά, χωρὶς νὰ βρίσκουν ἄκρια, ἀλλὰ (σελ. 3) «μὲ πρόσωπα τὰ ὅποια ἔλαμπαν ἀπὸ κάποιαν ἀόριστον συναίσθησιν ἔτι κατὶ ὄραιο καὶ μέγα θεμελιώνουν», ὁ κ. Θ. «ἐργητεύθη». Κι' ἀλήθεια, οἱ δυστυχεῖς ἐργάτες χάρις στὴν «ἀόριστο αὐτὴ συναίσθησι» ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νὰ χάσκουν μπροστὰ στὴν ἀοριστολογία τῶν κοινωνιολογούντων ῥητόρων τοῦ Ε. Κ. Ἀ.

Ἄλλες ὀρισμένες πεποιθήσεις δὲν ἠέραμε πουθενά. Στὸ ἐρώτημα: τί εἶδους Σοσιαλισμὸ πρὸσθεῖει ὁ κ. Θεοδωρόπουλος, σὲ ποιά ἰδεολογία βασιζέται ἡ ἐρ-

γασία του Ε. Κ. Α. *ἀπάντησις δὲν ὑπάρχει*. Τὸ ἔργο τοῦ κ. Θ. ξεφεύγει σὰ χέλι πότε σὲ καταφύγια ἀστικά πότε σὲ λιμέρια ψευτοσοσιαλιστικά, ἀνάλογα μ' ὅποια περίστασις τοῦ παρουσιάζει τὴν περισσώτερη σκέπη γιὰ τὰ κρύφα τὰ λαθραῖο σκοπὸ τοῦ : τῆ Διημοκοπία. Κάποτε ἐδήλωσε πὼς τὰ φιλεργατικά του ὄρια φθάνουν ὡς τὸ Σοσιαλισμὸ τοῦ Κράτους πὸ τὸν θεωρεῖ «κορύφωμα πάσης εὐγενούς πρὸςπαθείας ἐκ μέρους ἀτόμων καὶ ὁμάδων ὑπὲρ τῶν λαϊκῶν τάξεων (Παναθήναια 1909 ἀριθ. 210 σελ. 164). Σήμερα στὴν Ἑλλάδα Ἀληθινὸς Σοσιαλισμὸς τοῦ Κράτους δὲν ὑπάρχει. (ἀκολουθεῖ)

N. ΓΙΑΝΝΙΟΣ

ΧΥΝΟΠΩΡΟ

Τὸ θάνατο ἦρτες νὰ θυμίσης πάλι,
 μὲ τὴ χλωμὴ τὴν ὄψη τὴ θλιμένη,
 τὴν κρύα πνοὴ τὰ ρόδα πὸ μαραίνει,
 Χυνόπωρο, πὸ ἀνάγια κλαῖς κ' ἀγάλι.
 Κι' ἀκόμα ἀχνοσβυσμένα ὅλα τὰ κάλλι
 τῆς φύσης δείχνοντας πὸ ἀργοπεθαίνει,
 τὰ γερατιὰ θυμίζεις, κουρασμένη
 σὰν ἡ καρδιά στὰ στήθια σιγοπάλλει.
 Ὅσο μποροῦνε οἱ ἄλλοι ἄς σ' ἀνυμνοῦνε...
 Μὰ ἐγὼ τὸ φῶς, τὸν ἥλιο, ποῖν λατρεύω,
 ἴμνο τὰ χεῖλη μου δὲ θὰ σοῦ ποῦνε.
 Καὶ νύδινα οἱ Θεοὶ τὰ ὅσα γυρεύω :
 Ἄδυντον ἥλιο, ἀγέραςτη νὰ μείνω
 κ' αἰῶνια τὴ ζωὴ σὰ φῶς νὰ πίνω !

MARIA ZAMIA

II. Σ. ΞΑΤΑ. — Τὸ μυστικὸ γιὰ ν' ἀναθρέψομε καλὰ τὴν παιδικὴ ψυχὴ, δὲν εἶναι οὔτε στὴν τιμωρία τὴν ἀδίκω-
 πη, ὅσο δίκαιη καὶ ἂν εἶναι, οὔτε στὴν ἀτιμωρισιὰ πὸ εἶναι
 ἀκόμα χειρότερη· ἀλλὰ βρίσκεται στὴν ἐξήγησι πὸ θὰ δώ-
 σομε τοῦ παιδιοῦ μας, στὸν τρόπο μὲ τὸν ὅποιο θὰ τοῦ δεί-
 ξομε τὸ σφάλμα του, στὸ ἠθικὸ μᾶθημα πὸ θὰ βγάλει ἀπ'
 αὐτό, καὶ προπᾶντων στὸ μᾶθημα πὸ θὰ βγάξει ἀπὸ τὴς
 καθημερινῆς πράξεος καὶ ὁμιλίης τῶν γονέων του. Τὸ παιδί
 πὸ ζῆσει σὲ τίμια ἀτιμωρία δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ γίνῃ
 καὶ αὐτὸ τίμιος ἢ ἀδιάκοπη γυμναστικὴ τῆς ψυχῆς του θὰ
 σχηματίζει δυνατὸ χαρακτῆρα. Φτάνει ὅμως νὰ μὴ περιορί-
 ζονται σὲ λόγια οἱ συμβουλῆς τῶν γονέων, παρὰ νὰ τὴς βλέ-
 πει τὸ παιδί ἐμπράκτως στὴν καθημερινῇ του ζωῇ.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ,

ὅσοι δὲ μᾶς στείλαν ἀκόμα τὴ συντρομὴ τοῦ 1914, νὰ
 μᾶς τὴ στείλουνε ἴσαμε τέλος τοῦ Ὀκτώβρη, ἀλλιῶτικα
 θάναγκαστοῦμε νὰν τοὺς εἰδοποιήσομε μὲ τὸ φύλλο. Τὰ
 ἴδια καὶ γιὰ ὅσους μᾶς καθυστεροῦνε συντρομῆς τοῦ
 1913, 1912, 1911 κτλ.

ΓΙΑ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΙΟΡΘΩΘΕΙ

Πειραιῶς 7)10 1914.

Ἀγαπητὴ Κύριε,

Θαρρῶ πὼς μ' ἀδικαίει ὁ ἐπιστολογράφος τοῦ περα-
 σμένου σας φύλλου. Ἄν δὲ σκιαχτικὰ νὰ ξεσπαθῶσω
 γιὰ τὴν ὑπόθεσι τοῦ Δημοτικισμοῦ, στίς πὸ κρίσιμες
 στιγμῆς τῆς, μιλώντας ἔξω ἀπ' τὰ δόντια σ' ἐφημερί-
 δες καὶ περιοδικὰ, καὶ βλέποντας τὸν κ. Πατσουράκι
 νὰ γυρεύῃ «τὴν κεφαλὴν μου ἐπὶ πίνακι» ἀπ' τὸ βῆμα
 τῆς Βουλῆς, τὸν κ. Κουλουμβάκη νὰ ζητᾷ τὴν κα-
 θαίρεσίν μου, τὸ «Μέλλον» νὰ μὲ περνᾷ στερεότυπα
 στὸ μαῦρο του πίνακα, μαζῆ μὲ τοὺς ἄλλους ἀφωρε-
 σμένους, πολὺ λιγώτερο βέβαια θὰ σκιαζόμουνα ν' ἀνα-
 φέρω τυπικὰ καὶ ἔξω τὸ ὄνομα τοῦ «Νουμά» σ' ἕνα
 μου χρονογράφημα, ἀφοῦ ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ ἀκόμα,
 γράφοντας γιὰ τοὺς νέους, στὴν ἴδια ἐφημερίδα, τὸ
 ἀνάφερα, δίχως νὰ φαντάζομαι, μὲ τοῦτο, πὼς σὰς
 ἔκανα καμμιά ἐξαιρετικὴ δούλεψη.

Θὰ ἦτανε ἀστεῖο καὶ ν' ἀπολογηθῶ! Γιὰ τὸ ἀστεῖο
 ἔμω, ἴσα-ἴσα, θὰ τὸ κάνω...

Τὸ φύλλο τοῦ «Νουμά» ποῦγραφε γιὰ τὰ ψηφι-
 δωτὰ τοῦ Δαφνιοῦ καὶ ὅπου, ὅπως μαθαίνω, δημοσι-
 εῦτηκαν καὶ κάποιοι στίχοι τοῦ «Ρουί-Μπλάς», πὸ
 μὲ εἶχε παρακαλέσῃ ὁ κ. Μυράτ νὰ τοῦ μεταφράσω,
 ἔτυχε νὰ μὴν τὸ ἴδῶ, καὶ σὰς παρακκλῶ νὰ τὸ πιστέ-
 ψετε. Τὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ σταθμοῦ τῆς Ὀμοιοίας,
 ὅπου παίρνω τακτικὰ τὸν «Νουμά», ἔτυχε νὰ μὴν τὸν
 ἔχῃ τὴν ἡμέρα, πὸ τὸν ζήτησα, ὅπως ἔτυχε καὶ μὲ
 τὸ φύλλο πὸ εἶχε τὸ ποίημα τοῦ Παλαμᾶ καὶ πὸ
 παράγγειλα μάλιστα νὰ μοῦ τὸ βροῦνε. Αὐτὰ δὲ σὰς
 τὰ λέω γιὰ ἀπολογία μου βέβαια! Σὰς τὰ λέω, μόνο
 καὶ μόνο, γιὰτὶ βλέπω πληγωμένη τὴν ἀγάπη μου γιὰ
 μὰ Ἰδέα καὶ γιὰ τὸ τίμιον ὄργα τῆς Ἰδέας αὐτῆς. Τὸ
 ρόλο τοῦ Πέτρου δὲν τὸν ἐπαίξισα ποτέ μου. Ἄν λοιπόν,
 γράφοντας γιὰ τὰ ψηφιδωτὰ τοῦ Δαφνιοῦ, ἀνάφερα
 μόνο τὴ «Νέα Ἑλλάδα», αὐτὸ ἦτανε πολὺ φυσικόν,
 ἀφοῦ ἐκεῖ πρωτοπῆρε τὸ μάτι μου τὴν εἰδησι τῆς
 καταστροφῆς τοῦς, μὰ εἰδησι ἀπλῆ, πὸ δὲν ἦτανε
 καὶ λόγος νὰ ζητήσω τίς πρώτες πηγῆς τῆς.

Ἄν νομίζετε τώρα πὼς ἀδίκησα μ' αὐτὸ τὸ
 «Νουμά», λυποῦμαι πολὺ. Ἄν νομίζετε κ' ἐσεῖς, μὲ
 τὸν ἐπιστολογράφο σας, πὼς τὸ πράμα ἔχει τὴ σημα-
 σία πὸ τοῦ δίνει, ὕστερ' ἀπ' τὴ δῆλωσίν μου τούτη,
 ἔχετε τὴν ὑποχρέωσι, νὰ μ' ἀπαλλάξετε ἀπὸ τὸ βάρος
 τῆς κακομοιριάς, πὸ μοῦ χάρισε ὁ ἐπιστολογράφος.
 Λεύτερη ἢ κριτικὴ σας, πὸ τὴ σέβουμαι, νὰ μὲ χτυ-
 πᾷ. Λεύτερο ἀκόμη καὶ τὸ πνεῦμα σας νὰ τροχίζετα
 ἀπάνω μου, λεύτερη ἢ ἀντίληψή σας νὰ μὴ μοῦ ἀνα-
 γνωρίζῃ τίποτε στὸν ἀγῶνα τοῦ Δημοτικισμοῦ. Τὸ ξέ-
 ρετε πολὺ καλά, πὼς ποτέ καὶ χολιασμένος ἀκόμα, δὲ
 δοκίμασα ἀντίποινα.

Δικαιώμά μου όμως ν' απαιτήσω κ' ἐγὼ ἀπὸ τὸ φύλλο, πού στήνει τὴν «Ἀλήθεια» κορώνα του, μὴν ἀναγνώριση τιμιότητος καὶ εὐλικρίνειας στὶς σχέσεις μου καὶ τὴ φιλολογικὴ μου ζωὴ.

Δικός σας
ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΚΑΠΟΙΟΥ ΦΤΩΧΟΥ

ΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΙΝΑ

Πείνα! πιστή μου ἐσὺ γυναίκα καὶ συντρόφισσα, Σ' εὐγνωμονῶ.

Ἐσὺ μονάχα συμπονεῖς τῇ φτώχεια μου καὶ εἶσαι κατὰδεχτικιά, δίχως ἀξιώσεις, δίχως ἀπαιτήσεις. Σοῦ φτάνει τὸ ξερὸ προχτεσινὸ ψωμάκι βουτηγμένο στὸ ἀπλὸ νερό. Δὲ θέλεις τίποτ' ἄλλο, ὦ ἐνάρετη καλόγρια-μάννα.

Ποτέ μου νὰ μὴ σ' ἀποχωρισθῶ, πιστή καὶ πονετικιά προστάτρα τῆς φτώχης μου ἀρετῆς. Δίχως ἐσὲ θαρρῶ πῶς θὰ γενόμεν ἕνας φονιάς, ἕνας ληστής, ἕνας κακοὐργός γιὰ τὴ θὰ στερεῶσα κάποιον ἑμοῦ μου ἀπὸ τὸ βίός του· θὰ γενόμεν ἕνας ἀναίσθητος, κ' ἀσυλλόγιστος, γιὰ τὴ δὲ θὰ κοπιάζω, δὲ θὰ σκέφτομουν· θὰ γενόμεν ἕνα χτήνος κ' ὄχι πιά ἄνθρωπος, μὲ νοῦ καὶ μὲ καρδιά, μ' ἀγάπη, μ' ἀγαθότη, μὲ καλωσύνη, μὲ συνειδήση. Ἡ ζωὴ θε. νὰ μὲ πλάνευε ἅμα ἐσὺ θὰ μ' ἀφήνες, ἢ πόρνη ἢ ζωὴ, πού θέλει λούσσο καὶ θέλει καλοπέραση γιὰ νὰ σοῦ δίνῃ τὴ χορτασιά, τὸ γέλιο, τὸν ὕπνο, τὴν ξενουσισιά, τὴν ἀποχτήνωση.

Μαζύ σου νὰ πεθάνω, ἄγρια Πείνα, γιὰ νὰ ζήσω ἐλεύθερα κ' ἐνάρετα ὅσο θὰ νοιώθω. Μαζί σου, καὶ μὲ σένα μόνο γιὰ παρηγοριά μου ταπεινὴ μὰ ἀλάθευτη, καὶ αἰώνια, ὦ γλυκὸ-γλυκὸ ψωμάκι, πού σ' ἀποχτῶ μὲ τὸν ἴδρωτά μου καὶ μὲ τὴν ὑγεία μου καὶ ξέρω πῶς ἐσὺ ποτὲ δὲ θὰ μοῦ λείψης.

Ἐσὺ στὴ δυστυχία μου τὴν παντοτεινὴ θὰ εἶσαι ἢ παντοτεινὴ μου ἐλπίδα. Ἐσὺ μοῦ φτάνεις. Μὲ τὴ μικρή σου τὴ βοήθειά δίνεις στὸ σῶμα μου ὅση δύναμη χρειάζεται γιὰ νὰ δουλεύῃ, καὶ στὸ νοῦ μου τὴν ὀρμὴ πού θέλουν τὰ φτερά του, γιὰ νὰ πετάῃ στὰ ψηλά, καὶ στὴν ψυχὴ μου τὸ κουράγιο νὰ μένῃ ἀκλόνητη, ἀφωσιωμένη στὴ λατρεία τῆς ἀγάπης τῆς.

Εἶσαι τόσο διακριτικὸ, πού δὲ ζητᾶς προσφαί γιὰ νὰ μὲ κρατᾶς στὴ ζωὴ μονάχος σου δουλεύεις μὲς στὴ σάρκα μου γιὰ νὰ μὲ θρέψης. Μὲ τὴ δουλεύτρα σου τιμιότητα ἀναπληρῶνεις τὰ πιδ πλούσια συμπόσια καὶ ταπεινῶνεις καὶ ξευτελίζεις τὴν κτηνωδία τοῦ ἀνθρώπου πού ἀφιερώνει τίς πιδ πολλές του ἔνοιες, τοὺς πιδ μεγάλους κόπους του, τίς πιδ δυνατές του σκέψεις γιὰ νὰ καλοζήση.

Ἐνάρετο ψωμάκι, πού τὸ στομάχι τῶν φτωχῶν ἔχεις

ἐσὺ ναὸ σου· ἐκεῖ στὴν καρδιά τῆς ζωῆς, ἐσὺ λατρεύεσαι· εἶσαι ἢ Πρόνοιά του, ἢ ψυχὴ του. Ἄν τὸ παρατήσης ἐσὺ ἄλλον προστάτη δὲν ἔχει πιά, τὸ ἄμοιρο τὸ στομάχι τοῦ φτωχοῦ.

Θὰ τὸ ἀρκάξῃ ὁ χάρος σὰ γεράκι, ἕνας χάρος ἀπνονος, σκληρός, πού θὰ τ' ἀφήσῃ νὰ ξεψυχήσῃ λίγο-λίγο, ἔρημο, τυραννισμένο, μὲ πόνους καὶ μὲ βόγγους.

Γιὰ τὴ κ' ὁ χάρος δὲν εἶναι σ' ὅλους ἕνας, δίκαιος. Κάνει κ' αὐτὸς χατίρια, ἀδικίες, καὶ παίρνει τὸν πλούσιο μονομιᾶς, ἀπάνω σ' ἕνα φαγοπότι, τὸν καλὲ τυχο ἀπαλά, ξαπλωμένο ἀπάνω σ' ἕνα ὁμορφένειρο. Καὶ τοῦ φτωχοῦ τοῦ δίνει ἕνα χτύπημα μὲ τὸν μπλάτᾶ, μιὰ μαχαιριά, μιὰ ἄρρώστεια, τοῦ ἀφίνει μιὰ λαβωματιά, ἕνα σημάδι καταδίκης καὶ φεύγει, καὶ παρατᾶ τὸν ἄμοιρο νὰ ρέψῃ λίγο-λίγο.

Φτωχὴ θροφή μου, μὲ κρατᾶς σὲ μιὰ ζωὴ τέτοια λεπτὴ κ' ἀχνή, καὶ ντελικάτη, ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ λυπᾶμαι, νὰ ποθῶ, νὰ ἐλπίζω, νὰ πλάθω τὰ ὁμορφόνειρα· ὅσο μοῦ φτάνει γιὰ νὰ στοχαζώμαι, νὰ νοιώθω, ν' ἀγαπῶ.

Σὰν ἄπορη μάννα πού δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ στὸ παιδί τῆς ροδομάγουλα, κορμάκι παχουλό, γέλιο στ' ἀχειλάκι του, τραγοῦδι στὴ φωνή του, δίνεις καὶ σὺ σὲ μένα τόση λιγιστὴ ζωὴ ὅσο πού νὰ ὑπάρχω· νὰ νοιώθω μόνο ἕνα πράμα· τὴν ἀγάπη· νὰ ἀκούω μόνο ἕνα ἦχο· τὴ λαλιά τῆς· νὰ βγάξω μόνο μιὰ φωνή, μιὰ σιγανή κ' ἀδύνατη φωνή· τὸ ὄνομά τῆς· νὰ σέρνω τὸ κοντίλι μου γιὰ νὰ βγάξω μόνο ἀπ' τὴν καρδιά κ' ἀπ' τὴν ψυχὴ μου λίγα λόγια πρὸς ἐκεῖνη.

Κ' ἀποτραβήχτηκαν τὰ μάτια μου. καὶ τραγγίσαν τὰ χεῖλια μου. κ' ἡ ὄψις μου ξεράθη, σὰν τὸ ἄχερο πού δὲ βρῖσκει πιά στὴ γῆ νεράκι γιὰ νὰ ζήσει.

Μὰ νῦν' εὐλογημένη τοῦ σώματός μου ἢ στέρηση σὰ δίνει στὴν ψυχὴ μου τόσο πλοῦτο, στὸ νοῦ μου τόση δύναμη. Ὅσο πιδ πολὺ πεινῶ, τόσο ἀγαπῶ καὶ πιδ ὠραία. Κάθε σταγόνα αἷμα πού στραγγίζει ἀπὸ τὸ σῶμα μου γίνετ' ἄχνος, λιβανωτός, καὶ πάει ἀπάνου στὸν αἰθέρα, ἐκεῖ ψηλά πού κάθετ' ἢ λατρεία μου· ἢ ἀγάπη μου...

Σημείωση.— Αὐτὰ τὰ λόγια, οἰγμένα σὲ κίτι παλιόχαρτα κιτρινασμένα, βρέθηκαν σκερότια ἀνίμεσα στὰ κουρέλια καὶ τὰ λίγα σκοροσφαγωμένα βιβλία ἑνὸς φτωχοῦ πού βρέθηκε μιὰ μέρα πεθαμένος σ' ἕνα ὕγρὸ κ' ἀνήλιαγο καιώγι. Τὰ μίσημα καὶ τὰ γραφὰ στὸ καθιστό. Μοῦ φάνηκε πῶς ἔπρεπε νὰ μείνουν.

ΕΥ. ΕΥ. ΤΡΑΤΙΑΔΗΣ

II. Σ. ΔΕΛΤΑ.— Τὸ μεγάλα ἔθνη εἶναι ἐκεῖνα πού ἔχουν καλὲς μητέρες.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΗΙ ΚΗΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομή χρονιάτικη : Για την Ελλάδα δρ. 10. Για τὸ ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12.50.—Για τίς ἐποχές δεχόμαστε καὶ τρίμηνες συνδρομές (3 δρ. τὴν τριμηνία).—Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἂν δὲν προπληρώσει τὴ συνδρομὴ του. Για τὸ 1916 ἡ συνδρομὴ ὀρίστηκε σὲ 20 δρ. φρ. τὴ χρονιά.

20 λεπτά τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλιούνται σὲ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ ζώσσια, καὶ σὲ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου (ὁδὸς Σταδίου 42)

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΑΡΧΙΝΗΣΑΝΕ, δόξα νάχει ὁ Θεός, καὶ οἱ γκρίνιες. Παραδες τὸ Δημόσιο ταμεῖο δὲν ἔχει. Εἶναι κατάσταση αὐτὴ :

Φυσικά, αὐτὴ ἔναι ἡ κατάσταση. Ὑστερ' ἀπὸ δυὸ πόλεμους, ἔστω καὶ νικηφόρους, καὶ ὕστερ' ἀπὸ τρίτο πόλεμο πὸν τοιμάσαμε, πὼς θέλετε νὰ περισσέψουν παραδες καὶ γιὰ τίς ἐσωτερικὰς ἀνάγκες τῆς χώρας :

Δόξα θέλαμε καὶ δόξα ἀποχτήσαμε. Μὰ ἡ Δόξα κοστίζει. Για τοῦτο ἀγγύγυσται πρέπει νὰ ὑπομεινουμε τίς συνέπειες τῆς δοξομανίας μας. Ἴσως μάλιστα καὶ οἱ στενοχώριες μας αὐτὲς μὴς συνετίσουνε, μὴς φέρουνε σὲ συναίστησι τοῦ ἑαυτοῦ μας, μὴς νερώσουνε λίγο τὸ κραιπὸ πὸν δυὸ χρόνια τώρα παραλίνουμε.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς εἴχαμε παρακοιμηθεῖ πίνου στὶς δάφνες μας καὶ τὸ ἐπιθανάτιο βογγητὸ τοῦ Κεντρικοῦ μας ταμεῖου μὴς; χορησιμενεῖ σήμερα γιὰ ζυτητήρι. Βλογημένο νάνα!

ΜΕΣΑ σὲ κείνους πὸν διαγωνιστήσανε γιὰ ἔφοροι στὶς ἀρχιότητες καὶ πιτύχανε, εἶναι κ' ἕνας δικός μας, ὁ κ. Δ. Εὐαγγελίδης, ὁ Μήτσης Καλιμάς τοῦ «Νουμά». Τὸ πρῶτο πρῶτο του δημοσίεμα εἶναι ἕνα Ἠπειρώτικο δῆγμα, «Ὁ πράσινος βιρός», πὸν μόλις δημοσιεύτηκε στὸ «Νουμά», στὰ 1906 (ἀριθ. 196) μεταφράστηκε ἀμέσως Γερμανικά ἀπὸ τὸν κ. Ντίτριχ καὶ βγήκε σὲ βιβλίο μαζί με δυὸ ἄλλα μεταφρασμένα ρωμαϊκά δηγήματα.

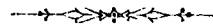
Γιὰ ἔφορος διαγωνίστηκε καὶ ὁ φιλόλογος κ. Πελεκίδης, σπουδαγμένος στὴ Γερμανία καὶ ἰκανώτατος, καθὼς τὸ μολογοῦνε ὅλοι, γιὰ μιὰ τέτια θέση, μὰ δὲν πτύχε. Καὶ τὸ τραγικώτερο εἶναι πὼς τὸν ἔφαγε — ποιὸς θαρρεῖτε ; — ὁ κ. Φιλαδελφεύ ! με τὸ συμπάθειο

—γιὰ νὰ θριαβέψουν καὶ σὲ τούτη τὴν περίστασι τὰ ρωμαϊκά τερτίπια.

Ο ΨΥΧΑΡΗΣ πὸν σὲ κάθε στιγμὴ καὶ σὲ κάθε περίστασι ἔννοεῖ νὰ κάνει τὸ Χρέος του, νά, καὶ σὲ τούτη τὴν περίστασι, σὰ Γάλλος πολίτης πὸν εἶναι, δὲν κάθεται με σταυρωμένα τὰ χέρια, μὰ, καθὼς μὴς πληροφοροεῖ ἕνα μικρὸ μικροῦτσικο γραμματάκι του πὸν μὴς ἤρθε προχτὲς ἀπὸ τὸ Παρίσι : «Δουλέβω ἀπὸ τὸ πρῶτὸ στὸ βράδι—κυριολεκτικά— γιὰ πληγωμένους σὲ μιὰ ἐπιτροπὴ τοῦ Παρισιάνικου Τύπου. Δὲν ἀδειάζω μιὰ στιγμὴ».

Στοὺς δικούς μας τοὺς πόλεμους, ἐδῶ, πολλοὶ ἀπὸ μᾶς τὴ μόνη δουλειὰ πὸν κάναμε εἶτανε ἡ συζήτησι στὸις καφενέδες.

ΙΔΑΣ.—Μιὰ πινροδάφνη, μιὰ μυρτιά, ἕνας δρύς, μιὰ ἀριά ἢ ἕνα τρυκό σὸν ὑποβάλλει περισσότερο Ἑλληνισμό ἀπ' ὅλες τίς δογματικὰς διδασκαλίαις μαζεμέναι. Καὶ μιὰ γλάστρα με βασιλικὸ μπορεῖ νὰ συμβολίσει τὴν ψυχὴ ἑνὸς ἔθνους καλῆτερα ἀπὸ ἕνα δράμα τοῦ Αἰσχύλου.

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Ἡ «Φραντζέσκα ντὰ Ρίμινι» ἢ «Ἡ Φραγκίσκα ἢ ἔξ Ἀρμινίου» ὅπως τὴν ἠθελε ὁ κ. Ἀμπτελέων, γιὰ τὴ **Φραγκίσκη** καὶ ὄχι τὴ **Φραντζέσκα**, καθὼς ἔλεγε, τῆρε στὸ θέατρο νὰ ἰδεῖ, παίχτηκε, καὶ παίζεται ἀκόμα, με μεγάλη ἐπιτυχία ἀπὸ τὸ θίασο τῆς δ. Μαρίκας Κοτοπούλη.

—Τὸ δράμα, τοῦ Crawford, ἀπὸ σκηνηκὴ ἔπομη, εἶναι τέλεια βαλμένο καὶ ἡ μετάφρασί του εἶναι δημοτικὴ, τόσο δημοτικὴ ὥστε νὰ μὴν μπορεῖ καιεὶς νὰ τὴν πεῖ μαλλιάρη—ἀφοῦ συνειθίσαμε πὰ ὅλοι μας νὰ λέμε μαλλιάρῳ ὅ,τι εἶναι σὲ κανονικὴ δημοτικὴ γράμενο, ὅ,τι ἔχει δηλ. μέσα του μιὰ γραμματικὴ.

Καὶ ἡ μετάφρασι τοῦ φίλου μας Τσοκόπουλου, εἶχε παραιάνου ἀπὸ τρεῖς γραμματικὰς καὶ γι' αὐτὸ δὲν κατηγορήθηκε γιὰ μαλλιάρη.

—Ἡ Μαρίκα καὶ ὁ Μυράτ τέλειοι, καθὼς πάντα. Ὁ κ. Περίδης, ὡς Τζοβάνης, πολὺ καλὸς καὶ ἡ δ. Ἀλίκη Παπαρήστον, ὡς κόρη τῆς Φραντζέσκας, μιὰ ὄμορφη καὶ χαριτωμένη παιδοῦλα.

—Ἡ «Γούνα» τοῦ Χάουπτιμαν, πὸν παίχτηκε στὸ «Θέατρο Κυβέλης» δὲν εὐχαρίστησε τὸν κόσμον, με ὅλη τὴν τέλεια ὑπόκρισι τῆς κ. Βόσκου καὶ τὴ δύναμι πύζει ἢ σκηνηκὴ αὐτὴ σάντρα τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ. Ἀπόδειξι, καὶ αὐτὸ, τρανὴ πὼς τὸ γούστο τοῦ θεατροζόμενου κοινοῦ μας δὲν προχώρησε καθόλου, μὰ βρίσκεται ἀκόμα σὲ κατάσταση ἀπελπιστικά.

ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Προκήρυξις διαγωνισμοῦ πρὸς κατάληψιν μιᾶς θέσεως ἐπιμελητοῦ παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις Γεωπονικῷ Χημείῳ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸν ὑπ' ἀριθ. 214 ἐ. ἑ. Νόμον «περὶ μέτρων προστασίας κατὰ τῆς φυλλοξήρας» καὶ τὸ ἀπὸ 9 Ἰουλίου ἐ. ἑ. ἐκτελεστικὸν τοῦτου Διάταγμα, προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν πρὸς κατάληψιν μιᾶς θέσεως ἐπιμελητοῦ παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις Γεωπονικῷ Χημείῳ, διενεργηθησόμενον τὴν 17ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10ην π. μ. ἐν τῷ Κεντρικῷ Γεωπονικῷ Χημείῳ Ἀθηνῶν.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διαγωνισθῶσι δέον νὰ υποβάλωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον μέχρι τῆς προτεραίας τῆς ἐνάρξεως τοῦ διαγωνισμοῦ αἰτήσεις ἐπὶ πεντηκονταλέπτου χαρτοσήμου, ἐν ᾧ νὰ ἐπισυνάπτωσι: 1) πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ἀρρέλων δῆμου τινὸς ἢ κοινότητος τοῦ Κράτους ἐγγραφῆς των, ἢ ἐπίσημον ἀπόσπασμα τοῦτου. Προκειμένου δὲ περὶ καταγεγραμμένων ἐκ τῶν νέων χωρῶν πιστοποιητικὸν ἐπίσημον τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς ὅτι κατάγοντι ἐκεῖθεν. 2) Δίπλωμα διδάκτορος ἢ προλήτου τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν ἢ πτυχίου χημικῆς σχολῆς καὶ ἀποδείξεις ἐνιαυσίου ἐιδικῆς ἐξασκήσεως ἐν ἀνεγνωρισμένῳ χημικῷ ἐργαστηρίῳ, ἢ δίπλωμα ἀνωτέρας γεωπονικῆς σχολῆς τῆς Ἑσπερίας καὶ ἀποδείξεις διετούς ἐξασκήσεως ἐν ἀνεγνωρισμένῳ χημικῷ ἐργαστηρίῳ.

Ταῦτα δὲ θὰ προσαχθῶσιν εἴτε ἐν πρωτοτύπῳ εἴτε ἐν κεχωρημένῳ ἡμεδαυῶς ἀντιγράφῳ. 3) Πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, ἐὰν καὶ ἐφ' ἔσπον ἀγωνιστὴν ἡλικίαν στρατεύσιμον, ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὴν στρατιωτικὴν των ὑποχρέωσιν, ἢ ὅτι ἀπηλλάγησαν ταύτης, ἢ ὅτι ἐκπληροῦσι ταύτην, ἢ ὅτι ἔχον ἀναδελφῆς κατατάξεως. Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἀρκεῖ ἢ προσαγωγῆ τοῦ ἀτομικοῦ βιβλίου. 4) Πιστοποιητικὸν τῶν ἀρμοδίων Ἐισαγγελέων τῶν Ἐφετῶν καὶ τῶν Πλημμελειοδικῶν ὅτι δὲν κατεδικάσθησαν ἐπὶ ἀξιοποσίνῃ πράξει συνεπαγομένην στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἢ ἐπὶ τινὶ τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 456, 457, 461, 462, καὶ 482 § 1 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀναφερομένων πλημμελημάτων κ. ἢ 5) Γραμμάτιον ἐμφαίνον τὴν ἐν τινὶ τῶν ἐν Ἀθήναις δημοσίων ταμείων κατάθεσιν δραχμῶν τριακοντα (30), δι' ἀμοιβὴν τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1914.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ἀνδρ. Μιχαλακόπουλος

ΙΔΑΣ.— Ὁ δημοτικισμὸς εἶναι γιὰ τοὺς Ἕλληνας ζήτημα ἀνθρώπινο. Ὁ ἄνθρωπος διαφέρει ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα μὲ τὸ νὰ ἔχει τὸ λόγον, καὶ δὲν ὑπάρχει πῶς ἀνθρώπινο πρᾶγμα ἀπὸ τὴν ὅσο γίνεται πῶς ἐλεύθερη ἐκφραση τοῦ λόγου. Οἱ δάσκαλοι κατὰ τὸν πῶς βάλουν ἐμπόδια στὸ λόγον. Νὰ τσακιστοῦν! Δὲν ὑπάρχει ζήτημα πῶς νὰ ἐνδιαφέρει τὸν ἄνθρωπον πῶς ἀπὸ τὸ ζήτημα τοῦ λόγου, καὶ γιὰ τοὺς Ἕλληνας αὐτὸ εἶναι τὸ ζήτημα τοῦ δημοτικισμοῦ. Πολλοὶ δημοτικιστὲς μὲ τὸ νὰ ἔτυχε νὰ εἶναι καὶ θετικιστὲς, καὶ ἄλλοι σοσιαλιστὲς, νόμισαν πῶς δημοτικισμὸς θὰ πεί θετικισμὸς, καὶ ἄλλοι σοσιαλισμὸς, ἐνῶ δημοτικισμὸς θὰ πεί κατὰ πολὺ πλεονέστερον, βαθύτερον καὶ πλουσιότερον.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ: «ΔΕΙΛΙΝΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ» — ΑΛΕΞΑΝΤΡΕΙΑ, 1914. — Τὰ «Γράμματα» τῆς Ἀλεξάνδρειας ἔβγολαν σὲ τόμον ξεχωριστὸ τῆς «Δειλινῆς Κουβέντες τοῦ κ. Νικολοῦδη, ἓνα βιβλίον μὲ σύντομα διηγήματα, πῶς ἀξίζουσι δύο λόγια γι' αὐτὰ σὲ τούτῃ δὴ τῇ στήλῃ. Ἄν κ' ἔχουν κάποια σχέση ἱστορικὴ τὸνα μὲ τὰ ἄλλα τὰ διηγήματα τοῦτα καὶ κάποια ἀκόμη συνοχή, δὲν ἀποτελοῦν ἓνα ἔργο ἀτόμῳ, μὰ δειλινὴ κουβέντα, μ' ἄλλα λόγια, μὰ πολλές, γιὰ καὶ πολὺ εἶταν τὸ ρητορικὸν ταλέντον κ' ἢ ἀφηγηματικὴ ὄρεξις τῆς ἡρωϊκάς τοῦ βιβλίου καθὼς καὶ περισσότερη ἢ ὑπομονὴ τοῦ συγγραφέα νὰ τὴν ἀποκρυσταλλῶσι καὶ νὰν τὴν βγάλῃ σὲ φῶς.

Πρὶν ἀπ' ὅλα, λείπει ἀπὸ τὸ βιβλίον αὐτὸ τὸ κοινὸ ἐνδιαφέρον καὶ μὰ φορὰ πῶς λείπει κ' ἢ ξεχωριστὴ τέχνη πῶς θὰ μᾶς ἔκανε νὰ μὴ λογαριάσωμε τὴν ἀναμία τοῦ θέματος τοῦ, θαρροῦμε πῶς ἀνήκει στὴν τάξην τῶν ἀτομικῶν κένων ἔργων, πῶς μπορεῖ νὰ κρύβουν γὰρ ποιοὺς θέλητρον, μόνον γὰ κείνους πῶς ἀγράφαν, ἢ καὶ κείνες ἢ κείνους πῶς τοὺς εἶναι χαρισμένα. Μπορεῖ νὰ κρύβει καὶ γιὰ τοὺς αἰσθητικοὺς τῆς Ἀλεξάνδρειας, μὰ ἐπειδὴ εὐτυχῶς ὑπάρχουν πολὺ λίγοι αἰσθητικοὶ (ἀποκλειστικὰ δηλαδὴ ἢ νεοαισθητικὴ εἶναι φυτὸ πῶς ζεῖ μόνον στὰ ὑγρά χωμάτα τῶν ὄχτων τοῦ Νεῖλου, κατὰ τὴν χώρα τῶν Φαραῶν) δὲ μᾶς ἔκανε τὴν ἴδια αἰσθητικὴν ποῦκα καὶ σὲ κείνους. Τόση αἰσθητικὴ δὲ θὰ χρειαζόταν βέβαια γιὰ ἓνα ἄνθρωπον ποῦδεξε πῶς δὲν ἀγνοεῖ μερικὰ χαρακτηριστικὰ, ψυχολογικὰ γνωρίσματα τῆς γυναίκας καὶ πῶς φανέρωσε κάποια δόση λυρισμοῦ ἔστω καὶ ὑποσυνείδητα βαλμένον στὴν ψυχὴν του, ἂν ὄχι προσωπικοῦ καὶ δικοῦ του. Τόσο ἐλάχιστον ὅμως εἶναι τὰ σημάδια πῶς μᾶς κάνουν νὰ σταματήσωμε μέσα στὸ χάος κείνον τῶν παρ—αἰσθητικῶν παραληρημάτων, πῶς μᾶς κάνει νὰ πιστέψωμε πῶς «ἡ γυναίκα μὲ τὴν πληγωμένη μ' ἀγέρωχον καρδίαν, πῶς διοργάνωσεν τὰ χέρια τῆς κρατήσανε, τὸ συγγραφέα, ἡγνὰ καὶ μακριὰ ἀπ' τὸ λιπύρι τῆς ζωῆς», τὸν ἔκανε κίβλας νὰ παρασυσθῇ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του καὶ νὰ νομίσει πῶς ὅτι εἶχε λόγους νὰ τὸν συγκινεῖ ἰδιαίτερα, μποροῦσε νὰ συγκινήσει καὶ τοὺς ἄλλους. Ὁ συγγραφέας μπορεῖ καὶ πρὸς βέβαια νὰ γράφει ὑποκειμενικὰ, ὅταν ὅμως ἢ ζωὴν τοῦ ἔχει τὰ στοιχεῖα πῶς χρειαζόνται γιὰ τὴν δημιουργίαν ἐνὸς ἔργου κ' ὅταν ἢ ξεχωριστὴ τέχνη τοῦ μπορεῖ νὰ τὴν παρουσιάσει πῶς δυνατὴ, ἢ κ' ἄπλᾳ μόνον, ὅταν μὲ μόνην τὴν τέχνην τοῦ αὐτοῦ μπορεῖ νὰ φανεῖ ἓνας καλὸς στυλίστας. ἂν ὄχι ἓνας δραματικὸς, ἢ ἓνας λυρικὸς, ἢ ἓνας συμβολιστὴς. Κι' ὁ συγγραφέας ἀκόμη πῶς ἀντικειμενικὰ ἐκδηλώνεται, πάντα χύνει μέσα στὸ ἔργο τοῦ τὴν χαρακτηριστικὴν ποιήν του, τὴν ἀτομικήν.

Στὸ βιβλίον τοῦ κ. Νικολοῦδη τίποτ' ἀπ' ὅλα τοῦτα δὲ βλέπομε. Οἱ θύμησες τῶν ξενικῶν συγγενικῶν ἔργων πῶς μᾶς φέρνει δὲν εἶναι μακρονέες, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ εἰσηγητῆ του, μὰ πολὺ κοντινές. Θέλοντας πῶς καὶ πῶς νὰ φανεῖ νατουραλιστὰς, μὰ μὴ μποροῦντας ν' ἀποχωρισθῇ ἀπὸ μὰ λυρικὴν τάξην τοῦ, μᾶς θυμίζει, κ' ἢ πολὺ μάλιστα, τὸ Νορβηγικὸν διηγηματογράφον Κνουτ Χάμσον. Ἄν προτίμησε τὸν ποιητικὸν ρεαλισμὸν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ συγκαίριου μᾶς ἀπὸ τὸν ὁμῶς, τὸ χτυπητὸ νατουραλισμὸν τοῦ Δοστογιέφσκυ ἢ τοῦ Ζολά, αὐτὸ δὲ μᾶς ἐνδιαφέρει. Φαίνεται ὅμως ὁ ἄρρω-

στος κι' ὁ ἐκφυλισμένος κείνος νατουραλισμός πού τείνει στην παρουσίαση καὶ τὴν ἀνάλυση λιγοστῶν ἱστικῶν τύπων, πού πολλές φορές θένε νὰ μᾶς πείσουν πὼς ἀποτελοῦν τὴν πλειονότητα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἔχει καὶ μερικὰ χαρακτηριστικὰ κοιμῆματα τὸ βιβλίον αὐτό, καθὼς εἶπαμε καὶ παραπάνου, μὰ χάνονται μέσα στ' ἄλλα. Οἱ IV, V, XII, XV, XVII κουβέντες εἶναι πολὺ ἄτονες. Ἡ XII μάλιστα τοῦ Σερλόκ Χόλμς μὲ μαθητικὴ ἀφέλεια μπορῶ νὰ πῶ γραμμιένη ἢ καὶ ἱστορημιένη, ἀφοῦ ἡ Γυναίκα μιλεῖ.

Τὸ μότο κείνου τοῦ Oscar Wilde (Women never have anythidg to say, but they say it charmingly) εἶναι ἀλήθεια πὼς μᾶς κάνει πῶ μετριοπαθεῖς, ἀφοῦ κι' ὁ συγγραφέας εἶχε τὴ συνείδηση νὰν τὸ παραθέσει σὰ δικαιολογητικὸ τοῦ βιβλίου του. Τὴ χάρη μολοντοῦτο δὲν τὴν ἐβρίσκουμε· κι' ἂν τὴ βροῦμε κάπου δὲ μᾶς δίνει τὴ συγκίνηση τοῦ νέου καὶ τοῦ πρωταγνάντευτου, γιατί τὴν ἔχομε γνωρίζει ἀπὸ πολὺ πρωτίτερα σ' ἄλλα...συγγενικὰ βιβλία. Καὶ στὴ γλώσσα βρῖσκει κανένας πολλές ἀνωμαλίες. Στὰ ν τῶν γενικῶν πληθυντικῶν ξάφνου, πού κόβει καὶ προσθέτει αὐθαίρετα κι' ὅταν δὲν πρέπει. Μεταχειρίζεται κάπου καὶ τὸ **τι ἀντὶ τοῦ γιατί**, ἐνῶ ξέρομε πὼς τὸ τί μπαίνει μόνο σὲ στίχο γιὰ λόγους μετρικῆς. Μιά τεχνικὴ ἀνάγκη συντόμεισε τὴ λέξη στὰ δημοτικὰ μας τραγούδια· κι' ἀπὸ τότε καὶ στὴν κατοπινὴ μας ποίηση συναντιέται. Στὴν πρόζα δὲ μὴς θαρρῶ πὼς δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ γραφεται, ἐξὸν πᾶ ἢ μεσολαβοῦνε λόγοι αἰσθητικοὶ πάνου στὸ ρυθμικὸ βᾶδισμα καὶ τὴ μουσικότητα τῆς φράσης, πού ἴσως ν' ἀγνοοῦμε μείς οἱ ἀμύητοι δῶ πέρα.

Ὅσο γιὰ τὴν **αισθητικὴ κριτικὴ τοῦ εἰδηγνητῆ** του, ἔχομε νὰ ποῦμε κι' ἄλλα δ. ὁ λόγια. Λίγο θὰ προσέχαμε ἂν εἶταν Ἑλληνικὸ ἢ ὄχι τὸ θέμα τοῦ βιβλίου, τὴ στιγμή πού θὰ μποροῦσε πάνου σ' αὐτὸ νὰ γραφτεῖ ἓνα ἔργο. Τὸ τοπικὸ χρῶμα θαρρῶ πὼς εἶναι ἀπαραίτητο, ἀφοῦ μιλῖστα ἢ ρωμιοσύνη κρῦβει ἄδολο καὶ ἰδιότυπο πνεῦμα. Ἡ ζήτηση θεμάτων πού δὲ βρῖσκονται μὲς στὴν περικυκλωσιὰ τῆς ζωῆς μας, ἢ φανερώνει τεχνίτη πού δὲ γνώρισε τὴ ζωὴ τοῦ τόπου του, ὅταν ὁ τίτλος πᾶ δὲ θὰν τ' ἀξίζει, ἢ πού ἀπὸ τὴν προτίμηση μιᾶς ξένης τεχνιοτροπίας, θέλησε νὰ πάρει ξένα συγγενικὰ θέματα, γιὰ νὰ δημιουργήσει ἓνα ἔργο σύμφωνο μ' αὐτὴν τὴν προτίμηση. (Πολλὲς προτίμησης κατανοῦνε ψήχωςες).

Ὅπως ἡ διαβάθμιση εἶνε περιττὴ στὴν Τέχνη κι' ὅταν ἓνα ἔργο εἶναι Τέχνη, τὸ μεγάλο ἢ τὸ μικρὸ δὲν ἔχει καμμιὰ θέση, ἔτσι καὶ γιὰ τὸν τεχνίτη. Ἀνάλογα μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς φτάνει νᾶναι ἓνας τεχνίτης, γιὰ νὰ μὴ νοιαστοῦμε καὶ γιὰ τὴ φυλετικὴ ρίζα του. Μιά μέρα ἡ Κριτικὴ πού θὰ ξετάσει ἀπόλυτα, ἔξω τόπου καὶ χρόνου, δὲ θὰ μᾶς πεί ἂν εἶτανε ρωμιὸς ἢ ξένος τεχνίτης. Θὰ μᾶς πεί ἂν εἶτανε τεχνίτης μόνο. Κατὰ τὴ γνώμη μας μποροῦσε νᾶναι καὶ λιγότερο σπάταλος στοὺς χαρακτηρισμούς του, γιατί λέγοντας τὸ βιβλίον τοῦ κ. Νικολοῦδη ἀριστοῦργημα, μᾶς κάνει νὰ μὴν ξέρομε πὼς νὰ χαρακτηρίσουμε, ὄχι πᾶ τὰ δυὸ ἢ τρία μονάχα ἔργα πού σ' ὅλη τὴ γραμματιολογία τοῦ κόσμου ἀξίζουν ἓναν παρόμοιο τίτλο, μὰ καὶ τὰ πολλὰ σημερνὰ δικὰ μας βιβλία ποῦ γιν. περισσότερες ἀξιώσεις ἀπ' αὐτό.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ : «ΤΑΔΕ ΕΦΗ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ». Μετάφρ. Ν. Καζαντζάκη (Φιλοσοφικὴ καὶ Κοινωνιολογικὴ Βιβλιοθήκη Φέξη) 1913 Δρ. 4, 50.

ΕΔΓΑΡ ΠΟΕ : «ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΛΛΟΚΟΤΕΣ». Μετάφρ. Μ. Σπανδογιῆ (Λογοτεχνικὴ Βιβλιοθήκη Φέξη) 1914 Δρ. 3.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Δηλοποιεῖ

ὅτι τὴν ἡγν Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Τετάρτην ἐνεργηθήσεται διαγωνισμὸς πρὸς κατάληψιν πέντε θέσεων γραφῶν κ' τάξεως, ἐπὶ μηνικῶ μισθῶ δραχμῶ 9.) ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας

(1) διαγωνισμὸς διεξαχθήσεται ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας ἢ ἐν ὀρισθησαμένῳ τόπῳ καὶ θὰ ἀρχίσῃ τὴν 9 π. μ.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτοι γίνονται δεκτοὶ οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ πτυχίον δημοσίας ἢ ἰσότητος Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ πτυχίον Ἀρσανείου ἢ ὀμοταγοῦς Παρθεναγωγείου καὶ προσάγοντες ἐκτὸς τοῦτου

1) πιστοποιητικὰ τῶν ἀρμοδίων Εἰσαγγελέων τῶν Ἐφετῶν καὶ τῶν Πλημμελεισδικῶν περὶ τοῦ ὅτι δὲν κατεδικάσθησαν ἐπὶ ἀξιοποσίῳ πράξει, συνεπαγομένης στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων,

2) γραμματίων καταθέσεως δραχ. 15 δι' ἐξέταστρ.

3) Πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ἀρρένων δήμου τινὸς τοῦ Κράτους ἐγγραφῆς των ἢ προκειμένου περὶ ὑποψηφίου καταγεμένου ἐκ τῶν νέων χωρῶν ἐπίσημον πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς περὶ καταγωγῆς του, καὶ

4) Πιστοποιητικὸν ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὴν στρατιωτικὴν ὑποχρέωσιν ἢ ἐξηρέθησαν ἢ ἀπὸλλάγησαν ταύτης, ἂν ἀγῶσιν ἡλικίαν στρατεύσιμον.

Τὰ ὑπ' ἀριθ. 3 καὶ 4 πιστοποιητικὰ ἐπισυνάπτονται μόνον παρὰ τῶν ἀρρένων ὑποψηφίων.

Τὰ θέματα ἐφ' ὧν κριθήσονται οἱ διαγωνισθησόμενοι εἶνε τὰ ἑξῆς:

α) Ἐκθεσις ἰδεῶν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Ὑπουργεῖον ἀποδίδει ἐξαιρετικὴν ὄλως σημασίαν. Ὁρθογραφία καὶ καθαρογραφία.

β) Ὀλόκληρος ἢ πρακτικὴ ἀριθμητικὴ.

γ) Μία τῶν ἑξῆς ξένων γλωσσῶν Ἑλληνικὴ ἢ Ἰταλικὴ, ἢ Γερμανικὴ, ἢ Ἀγγλικὴ. Γραφὴ κατ' ὑπαγόρευσιν 25—30 στίχων ἐξ εὐλόπτου κειμένου, ὀρθογραφία, μετάφρασις καὶ τεχνολογία.

Πλὴν τῶν ξένων τούτων γλωσσῶν δύναται ὁ ὑποψήφιος νὰ ἐξετασθῇ προσθέτως καὶ εἰς ἄλλην ξένην γλῶσσαν, δηλῶν τοῦτο εἰς τὴν αἰτήσιν του.

Κατὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ διαγωνισμοῦ ὁ κτᾶλος τῶν ἐπιτυχόντων καὶ λαβόντων βαθμὸν τοῦλάχιστον 7 θέλει ἰσχύσει ἐπὶ ἓν ἐτι ἔτος ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως. Ἐκ τοῦ καταλόγου τούτου θὰ συμπληρῶνται αἱ κατὰ τὸ ἔτος, δι' ὃ ἡ ἐπικύρωσις, κενούμεναι θέσεις γραφῶν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τηρουμένης τῆς σειρᾶς ἐπιτυχίας.

Οἱ ἐπιμένοντες νὰ διαγωνισθῶσι προσκαλοῦνται ὅπως ὑποβάλλωσι τὰς αἰτήσεις των μέχρι τῆς προτερίας τοῦ διαγωνισμοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας, συμμορφούμενοι πρὸς τὸ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. Β. Διατάγματος.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἑθν. Οἰκονομίας)

Π. Σ. ΔΕΡΑΤΑ. — Ἡ Ἀγγλίδα μητέρα τῆ λέξης «θέμα» οὔτε τὴ λέγει ποτὲ στὸ παιδί της· θὰ τοῦ πεί «Σὲ ξέρω ἀνίκανο νὰ πείς μὴ ἀλήθεια». Καὶ δὲν εἶναι ὑποκρισία ἢ ἀλλαγὴ τῆς λέξης· ἀπὸ μικρὸ μαθαίνει τὸ Ἀγγλόπαιδο πὼς τέτοια ἀτιμία εἶναι ἡ ψευτιά, πού καὶ ἡ ὀνομασία τῆς ἀκόμη λερῶνει τὸ στόμα.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ε. Γ. Λίγιο. Ναι, καθώς τό γράφεις. Καί ἴσαμε τήν ὥρα δηλώσανε οἱ ἀκόλουθοι τῆ συντρομῆ του; γιά τό 1915: Ἡ δ. Μαρία Κοτοπούλη γιά 15 συντρομές (Δρ. 300), οἱ κ. κ. Ν. Ποριώτης, Ρήγγα; Γκόλφης, Μανόλης Καλομοίρης; καί Μήτσος Μυράτ γιά 3 συντρομές ὁ καθένας τους; (δραχ. 240), οἱ κ. κ. Κ. Καρθαῖος, Ἰ. Σταυρόπουλος καί Λέων Κουκούλας γιά δυό συντρομές ὁ καθένας τους; (Δρ. 120), οἱ κ. κ. Γ. Σπαταλῆς, Γ. Β. Τροκόπουλος, Μιχ. Ροδάς, Γρηγ. Ξενόπουλος, Σπύρος Γ. Παπάς, Κ. Θ., Μιχ. Παπαγεωργίου, Παῦλος Νιρβάνας καί ἡ δ. Μαρία Ζάμπα γιά μιὰ συντρομή [Δρ. 180]. Ἡ προθεσμία εἶναι, καθώς ὀρίζει ἡ δηλωτή, ἴσαμε τίς 10 τοῦ Δεκέβρη. — κ. Ν. Ἄν-ρη. Εὐχαριστοῦμε. Ὁ δὲ δημοσιευτέ. Μπορεῖς νά περάσεις κανένα ἀπομειψήμερο, 1—3, ἀπό τό γραφεῖο, ἡ Κεραική πρωτῆ: —κ. Γ. Θρούγαλο. Ρέθυμνο. Ὁ δὲ δημοσιευτοῦνε. Ὅσο γιά τό χρέιμα φύλλο, διά-βασε τῆ δηλωτή τοῦ περατωμένου ἀριθμοῦ.

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ 2 1)2 0)0 1912

Ἡ ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ἐπενθυμίζει εἰς τοὺς κατόχους προσωρινῶν Τίτλων ὑπεκδόσεώς της ἐγγραφῆς εἰς τό Λαχειοφόρον Δάνειον Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος τῶν 2 1)2 0)0 1912, ὅτι τήν **30 Ὀκτωβρίου** λήγει καί ἡ νέα χορηγηθεῖσα παράτασις διὰ τήν καταβολήν τοῦ ὑπολοίπου αὐτῶν καί δηλοῖ ὅτι πέραν τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας θέλει θεωρεῖ αὐτοδικαίως ἀκύρους τοὺς προσωρινοὺς Τίτλους τοῦ ὡς ἄνω Λαχειοφόρου Δανείου, ἐκτὸς ἐκεῖνων ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἔχουσι καταβληθῆ τὸ ὀλιγώτερον δραχμαῖ 15—ἐκτὸς τῆς προκαταβολῆς τῶν δραχμῶν 16—δι' ἑκάστον Τίτλον καί διὰ τοὺς ὁποίους χορηγεῖται παράτασις ἐ-

νὸς ἔτους εἰσέτι, ἤτοι μέχρι τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1915 ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἐν τοῖς προσωρινοῖς ἀναγραφομένοις ὅροις, πέραν τῆς ὁποίας καί οὗτοι θέλουσι θεωρηθῆ ἄκυροι ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ διάστημα τῆς νέας αὐτῆς προθεσμίας δὲν θέλουσιν ἐξοφληθῆ.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 8 Ὀκτωβρίου 1914.

Ὁ Διευθυντής
Δ. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς—Κυκλάδων

Γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καί μηχανάς ἀφάστου ταχύτητος πολυτελείας καί ἀνέσεως θαλαμηγῶν ἀτμόπλοιοι **ΕΣΠΕΡΙΑ** ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παράλια Τρούμπας).

Ἐκάστην ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ **Σέρων, Τήνον, Ἄνδρον καί Κέρθρον.**

Ἐκάστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. δι' **Ἀλεξάνδρειαν.**

Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον:

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καί εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξιδιῶν κ. κ. Θεομ. Κουκ καί Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιδλιαν καί Σ. Σωτιάδου, (πλατεία Συντάγματος) καί Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἠλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμονοίας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44. (ἔπι-σθεν Ἀγίας Τριῖδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Μ. Π. Σαλβιάου, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 1. (Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)

Π. Α. Σ. — Τώρα εἶναι ἐποχὴ μελέτης καί ξαναγνωρισμοῦ μὲ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸ μας τὸ γνήσιο. ἐποχὴ ἐξαγνισμοῦ ἀπὸ τὰ παραφορτώματα καί τὴν παραμόρφωσιν. καί ὅσο γιὰ τὰ μελλόμενα εἶναι πάλι δικὰ μας, στὸ χέρι μας νὰ τὰ πλάσσουμε ὅπως θέλουμε.

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχύπλοον Ἑλληνικὸν θαλαμηγῶν

“ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ,”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσθ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 12 Ὀκτωβρίου.
Ἐπίσης τὸ μέγα ἑλληνικὸν ἀτμόπλοιο

“ΠΑΤΡΙΣ,”

ἀναχωρήσει ἐκ Καλαμῶν—Πατρῶν κατ' εὐθείαν διὰ Ν. Ὑόρκην τὴν 20 Ὀκτωβρίου.

Δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καί περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον:

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοίας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ἐπίσθεν Ἀγίας Τριῖδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀσφαλίσωσι θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἐγκαιρῶς εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρίας καί εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ὑποστηρίζοντες τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια ὑποστηρίζετε τὴν Σημίτιν διας, μεγαλύτερα τὴν Πατριδα διας.